

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Een glas-in-loodplafond? Hoe de media verslag doen van vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst

Karaçay, E.; Boukes, M.

DOI

[10.5117/TCW2023.2.003.KARA](https://doi.org/10.5117/TCW2023.2.003.KARA)

Publication date

2023

Document Version

Final published version

Published in

Tijdschrift voor Communicatiewetenschap

License

Article 25fa Dutch Copyright Act (<https://www.openaccess.nl/en/in-the-netherlands/you-share-we-take-care>)

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Karaçay, E., & Boukes, M. (2023). Een glas-in-loodplafond? Hoe de media verslag doen van vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst. *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap*, 51(2), 128-151. <https://doi.org/10.5117/TCW2023.2.003.KARA>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (<https://dare.uva.nl>)

Een glas-in-loodplafond?

Hoe de media verslag doen van vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst

Eva Karaçay

Universiteit van Amsterdam, masterstudent Communicatiewetenschap (specialisatie: Politieke Communicatie en Journalistiek) aan de Graduate School of Communication
evakaracay@gmail.com

Mark Boukes

Universiteit van Amsterdam, universitair hoofddocent Communicatiewetenschap
markboukes@gmail.com

Samenvatting

Een inhoudsanalyse van Nederlandse kranten onderzocht hoe berichtgeving over vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst verschilt van hun mannelijke collega's en Nederlandse politici. Buiten-Europese politici (zowel vrouwelijke als mannelijke) hadden meer kans op negatieve dan positieve berichtgeving, terwijl Nederlandse mannen het vaakst werden gequoteerd. Bovendien wordt van Buiten-Europese vrouwen het vaakst hun geslacht benadrukt.

Abstract

A stained-glass ceiling? How the media report on female politicians of Outer-European origin

Women from ethnic minority groups have become more prominent in politics. With this development comes the question whether they are treated the same by the media as other groups of politicians. While the influence of a politician's gender and ethnicity on media coverage separately have been much studied, intersectional research on media coverage is scarce and largely conducted in Anglo-Saxon countries. We conducted a quantitative

content analysis of newspaper articles from the four largest Dutch newspapers. Outer-European politicians (both female and male) were more likely to receive negative than positive coverage, while Dutch men were still quoted most frequently. Moreover, the gender of Outer-European women was most often highlighted; The role of journalist's gender seems limited, just like the influence of outlet type (quality versus popular newspapers).

Keywords: journalism, gender, ethnicity, bias, intersectionality

Inleiding

Met een toename van het aantal vrouwelijke volksvertegenwoordigers en vertegenwoordigers met een Buiten-Europese herkomst hebben de Nederlandse Tweede Kamerverkiezingen van 2021 voor meer diversiteit in de Kamer gezorgd (De Hingh, 2021; Parlement.com, 2021).¹ Ook kwam er in 2021 voor het eerst een zwarte vrouwelijke fractievoorzitter (Sylvana Simons) en kwamen in 2022 de eerste ministers met Buiten-Europese herkomst (Dilan Yeşilgöz-Zegerius en Franc Weerwind) (Du Pré, 2022; NOS, 2021). Met de toename van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen in de Nederlandse politiek rijst ook de vraag hoe de media verslag doen over deze relatief nieuwe groep politici – en of dit veel verschilt van de verslaggeving over andere groepen politici. Deze studie richt zich daarbij op vier kenmerken van deze verslaggeving: de toon, het wel of niet geciteerd worden van politici, het benoemen van politiek irrelevante zaken (bijvoorbeeld het privéleven), alsook het benoemen van geslacht en/of herkomst.

Eerder onderzoek heeft aangetoond dat het *geslacht* en de *herkomst* van politici invloed kunnen hebben op mediaberichtgeving (Caliendo & McIlwain, 2006; Denis Wu & Lee, 2005; Kahn, 1994; Van der Pas & Aaldering, 2020). Wat grotendeels ontbreekt is onderzoek met een *intersectionele* benadering. Wanneer alleen de invloed van één sociale identiteit op berichtgeving wordt onderzocht, bestaat het risico dat claims over hoe de media vrouwelijke politici of politici uit minderheidsgroepen behandelen geen recht doen aan de ervaringen van *vrouwen uit minderheidsgroepen* (Ward, 2016b).

Tot op heden zijn er weinig intersectionele onderzoeken gepubliceerd die de mediaberichtgeving over vrouwelijke politici uit etnische minderheidsgroepen onderzochten. Ons huidige onderzoek draagt bij aan deze, tot op

heden schaarse, intersectionele literatuur over minderheden in de politiek en mediaberichtgeving. Daarbij onderzoeken we de vraag of de nieuwsverslaggeving door journalistieke media in Nederland over vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst anders is dan de verslaggeving over politici met een Nederlandse herkomst alsook mannelijke politici met een Buiten-Europese herkomst.

Veel onderzoek naar journalistieke berichtgeving over vrouwelijke politici uit etnische minderheidsgroepen is uitgevoerd in de Angelsaksische landen, met name in Noord-Amerika (Besco et al., 2016; Galy-Badenas et al., 2021; Gershon, 2012, 2013; Tolley, 2015a; Ward, 2016a, 2016b, 2017). In politieke stelsels waar macht is gecentreerd, zoals de meerderheidsstelsels in de Angelsaksische landen, is media-aandacht grotendeels gecentreerd op het staatshoofd. In kiesstelsels waar macht meer is verdeeld, proportionele systemen zoals in Nederland, is een breder scala aan politici zichtbaar in het nieuws (Vos & Van Aelst, 2018) en mogelijk dus ook meer ruimte voor politici die niet aan het standaardbeeld voldoen. Dit onderzoek biedt daarom nieuwe inzichten met betrekking tot de berichtgeving over vrouwelijke politici uit etnische minderheidsgroepen in een proportioneel kiesstelsel.

Mügge en Schotel (2017) hebben een soortgelijk onderzoek uitgevoerd, waarbij mediarepresentatie van Kamerleden met een Buiten-Europese herkomst werd gemonitord van 1986 tot 2016, echter ontbrak een vergelijking met Europese Kamerleden. Mügge en Schotel (2017) deden als suggestie vergelijkend vervolgonderzoek, waarbij verschillen in de media tussen Europese en Buiten-Europese politici worden onderzocht. In dit onderzoek presenteren wij dergelijk vervolgonderzoek met recente data verzameld rondom de Tweede Kamerverkiezingen van 2021.

Onze studie toetst ook mogelijke verklaringen voor verschillen in mediaberichtgeving. Niet alleen worden de verschillen tussen populaire en kwaliteitskranten onderzocht, ook de verschillen tussen vrouwelijke en mannelijke journalisten komen aan bod. Daarbij tonen de resultaten de verschillen in behandeling tussen groepen politici in de media, waardoor meer bewustzijn hierover kan ontstaan. Op basis van onze resultaten kunnen daarnaast handvatten worden ontwikkeld of stappen worden genomen om dergelijke gemedieerde discriminatie (ongelijke behandeling in de media) tegen te gaan.

Theoretisch kader: minderheden en mediaberichtgeving

Intersectionaliteit

Individueen zijn het product van meerdere sociale identiteiten en hoe deze met elkaar interacteren. Iedereen wordt geplaatst in sociale categorieën, zoals geslacht, sociale klasse, seksualiteit en herkomst. Deze bestaan echter niet afzonderlijk van elkaar en gaan gepaard met machtsrelaties. Individueen ervaren andere vormen en mate van discriminatie en onderdrukking door de interactie van deze identiteiten (Galy-Badenas & Gray, 2020). Er kan daarom niet worden verondersteld dat berichtgeving over vrouwelijke politici uit minderheidsgroepen hetzelfde is als de berichtgeving over vrouwelijke politici in het algemeen of over mannelijke politici uit minderheidsgroepen (Gershon, 2012).

Gendered en racial mediation: de invloed van demografische kenmerken op mediaberichtgeving

Volgens de *gendered mediation thesis* zijn masculiene narratieven dominant in nieuwsverslaggeving, doordat nieuwsmedia de cultuur, heersende gender-normen en rolpatronen binnen de omgeving reflecteren. Hierdoor worden mannen en masculiniteit als de politieke norm begrepen. Ook zorgen de mensen die werkzaam zijn binnen organisaties, de structurele organisatie én commerciële druk ervoor dat formats de huidige gendernormen versterken in plaats van tarten (Rakow & Kranich, 1991). Ook nu zijn vrouwen nog steeds ondergerepresenteerd op redacties, waardoor daar veelal een masculiene cultuur heerst (Geertsema-Sligh et al., 2020).

De *racial mediation thesis* (Tolley, 2015a) helpt de impact van de herkomst van een politicus op politieke berichtgeving te begrijpen. Volgens de theorie reflecteert politieke berichtgeving de dominante culturele normen, de organisatorische gebruiken en het idee dat een witte huidskleur de standaard is, wat onder andere de selectie en framing van verhalen beïnvloedt (Tolley, 2015a). *Racialized media coverage* kan expliciet zijn, wanneer bijvoorbeeld demografische kenmerken worden beschreven (*socio-demographic frame*). In een latente vorm gaat het om de invloed die de herkomst van politieke kandidaten heeft op de berichtgeving van journalisten (*political viability frame*), zoals hoe er over hun electorale kansen bericht wordt.

Minderheden en mediaberichtgeving

Toon: Er bestaat opmerkelijk weinig, overtuigend bewijs dat verschil in toon in nieuws over mannelijke en vrouwelijke politici aantoonbaar is (Van

der Pas & Aaldering, 2020). Of berichtgeving over vrouwelijke politici uit minderheidsgroepen negatiever is vergeleken met andere groepen, is ook nog onbekend. Sommigen vinden dit bewijs wel (Gershon, 2012; Ward, 2016b) of vinden variatie afhankelijk van etnische minderheid (Gershon, 2013). Anderen stellen dat in plaats van een intersectioneel effect, negatieve toon het gevolg is van herkomst alleen (Ward, 2017) en dat geslacht daar geen rol in speelt.

Berichtgeving over vrouwelijke politici kan negatiever zijn dan die over mannelijke politici, omdat het descriptieve stereotype van vrouwen botst met de kwalificaties die geassocieerd worden met politiek leiderschap en het descriptieve stereotype van een leider botst met stereotiepe ideeën over hoe een vrouw zich hoort te gedragen (Van der Pas & Aaldering, 2020). Dit volgt uit de *role congruity theory* (Eagly & Karau, 2002). Deze theorie stelt dat leden van een sociale groep negatiever worden beoordeeld naarmate de veronderstelde eigenschappen van deze groep niet overeenkomen met de (gepercipieerde) vereisten van een sociale rol. Vrouwen worden geassocieerd met het private domein en ‘zachte’ kwaliteiten (zoals: lief zijn), terwijl mannen geassocieerd worden met het publieke domein en bijvoorbeeld politiek leiderschap. Incongruentie tussen wat verwacht wordt van leiders én wat *verwacht* wordt van vrouwen kan daarom leiden tot mediaberichtgeving met een negatievere toon over vrouwelijke politici dan over hun mannelijke collega's (Van der Pas & Aaldering, 2020).

Eenzelfde botsing tussen stereotypen kan nadelig zijn voor politici uit minderheidsgroepen. Leiderschap wordt in de westerse samenleving geassocieerd met witte personen, zij worden gezien als effectievere leiders en met meer leiderschapspotentieel dan zwarte personen (Rosette et al., 2008; Wilson et al., 2017). Hierdoor zouden zwarte politici als minder gekwalificeerde politiek leiders kunnen worden beschouwd dan witte politici en zo ook negatiever beoordeeld worden in de media.

Er kan ook sprake zijn van een *distribution effect*, waardoor politici die niet horen bij de dominante politieke groep (witte mannen), van nature niet geschikt worden geacht voor politieke functies, en er daardoor extra aandacht gaat naar hun tekortkomingen (Niven, 2004). Omdat stereotype-gedachten aangaande wat een leider ‘zou moeten zijn’ meer overeenkomen met de stereotypebeelden van mannen (Johnson et al., 2008) en van witte personen (Rosette et al., 2008) verwachten wij dat Nederlandse mannelijke politici het meest positief worden geëvalueerd in de media. Voor mannelijke

politici met een Buiten-Europese herkomst en Nederlandse vrouwelijke politici botst slechts één aspect van hun identiteit met het stereotype van een leider (wit, mannelijk). Vrouwelijke politici uit minderheidsgroepen kampen met twee botsende identiteiten. Hierdoor is de verwachting dat:

H₁: De toon van artikelen over vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst zal negatiever zijn dan artikelen over alle andere groepen politici (mannelijke, vrouwelijke met Nederlandse herkomst).

Directe citaten: Journalisten bepalen, over het algemeen, aan de hand van politieke positie wie zij wel of niet aan het woord laten. Dit is een belangrijk element van politieke zichtbaarheid. Vrouwelijke politici worden vaak minder direct gequoteerd dan mannelijke collega's (Van der Pas & Aaldering, 2020). Dat vrouwelijke politici minder zichtbaar zijn in de media, kan deels worden verklaard doordat zij veelal minder belangrijke politieke posities bekleden (Vos, 2013) in de onderzochte landen (veelal Angelsaksisch).

Ondanks een gelijkere verdeling van macht binnen proportionele systemen, zoals in Nederland, wordt toch verwacht dat door heersende stereotypen over geschikte politieke leiders er een ongelijke verdeling bestaat tussen wie gequoteerd wordt door media en wie niet. Daarom verwachten we dat vrouwelijke politici uit minderheidsgroepen door de combinatie van hun geslacht en Buiten-Europese herkomst minder vaak geciteerd zullen worden in vergelijking met Nederlandse vrouwen en mannen met een Buiten-Europese herkomst.

H₂: Vrouwelijke politici met een herkomst Buiten-Europa worden minder vaak direct gequoteerd dan alle andere groepen politici in artikelen waarin genoemde politici een rol spelen.

Benadrukken identiteit: Berichtgeving over politici wordt niet alleen beïnvloed door stereotypen, deze reflecteert of bekrachtigt ze ook. Het geslacht van vrouwelijke politici kan bij deze groep bijvoorbeeld meer opvallen door het relatief lage aantal vrouwen in de politiek en doordat hun profiel niet overeenkomt met de stereotiepe politicus (Van der Pas & Aaldering, 2020). De sociaal demografische achtergrond van kandidaten uit minderheidsgroepen (en/of van hun achterban) wordt ook vaker benoemd in vergelijking met witte kandidaten (Caliendo & McIlwain, 2006; Major & Coleman, 2008; Terkildsen & Damore, 1999; Turcotte et al., 2021). Dit impliceert dat 'wit-zijn' de standaard is en daarom niet vermeldingswaardig (Tolley, 2015b). Door

een relatief laag aantal personen uit minderheidsgroepen en incongruentie met de stereotiepe politicus valt herkomst journalisten meer op, waardoor dit meer wordt benadrukt in vergelijking met witte politici. Dit geldt ook voor vrouwelijke politici uit minderheidsgroepen: zowel hun geslacht als herkomst worden vaker benadrukt dan dat dit bij witte politici gebeurt (Ward, 2016b, 2017).

De combinatie van geslacht en herkomst van vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst kan als extra uitzonderlijk worden beschouwd, waardoor deze meer aandacht krijgt vergeleken met Nederlandse vrouwen en mannen met een Buiten-Europese herkomst. Buiten-Europese vrouwen zouden daardoor bijvoorbeeld niet alleen beschreven kunnen worden als 'vrouwelijk Kamerlid', maar als 'vrouwelijk Kamerlid van Surinaamse komaf'.

H_{3a}: Vergeleken met andere groepen politici wordt het geslacht van vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst het vaakst benadrukt.

H_{3b}: De herkomst van vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst wordt het meest benadrukt in vergelijking met de andere groepen politici.

Randzaken: Mannelijke politici voldoen aan de stereotiepe politicus, maar vrouwelijke collega's worden nog vaak gezien in combinatie met haar rol als vrouw en/of moeder (Pantti, 2007). De berichtgeving over hen gaat vaker over hun uiterlijk en familie, wellicht door de associatie met het private domein, schoonheid en zorgtaken (Van der Pas & Aaldering, 2020). De verwachting is daarom dat:

H₄: In artikelen over vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst worden randzaken van de politicus vaker besproken dan in artikelen over mannelijke politici (zowel Nederlands als Buiten-Europees), maar niet vaker dan bij vrouwelijke politici met een Nederlandse herkomst het geval is.

Verschillen tussen populaire en kwaliteitskranten

Uit onderzoek blijkt verschil te bestaan tussen de nieuwsfactoren die populaire en kwaliteitskranten benadrukken (Boukes & Vliegthart, 2017), wat kan leiden tot andere verslaggeving over verschillende politici. Populaire kranten willen een zo groot mogelijk publiek bereiken en journalisten bij deze kranten ervaren meer commerciële druk dan die bij kwaliteitskranten (Skovsgaard, 2014). Hierdoor volgen deze journalisten nauwer waar het publiek geïnteresseerd in is en focussen zij zich meer op commerciële nieuwswaarden, die een breed publiek aanspreken (Boukes &

Vliegthart, 2017). Daarbij geven populaire kranten etnische minderheden eerder stereotypisch weer (Kroon et al., 2020). Dit terwijl kwaliteitskranten meer aandacht besteden aan de positie van minderheden en discriminatie (Ter Wal et al., 2005). Hoe dit leidt tot verschillen in verslaggeving over politici met verschillende intersectionele achtergrond is nog onduidelijk. Dit leidt tot de volgende exploratieve onderzoeksvraag:

Onderzoeksvraag 1: Hoe verschilt de berichtgeving over vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst tussen populaire en kwaliteitskranten?

Verschillen tussen vrouwelijke en andere journalisten

Naast dat de inhoud van populaire en kwaliteitskranten verschilt, verschilt de nieuwsverslaggeving door mannelijke en vrouwelijke journalisten ook (Sui et al., 2018). Zo verschillen mannelijke en vrouwelijke journalisten in de politieke onderwerpen waar zij over schrijven (Meeks, 2013). Bovendien versterkt de aanwezigheid van vrouwelijke journalisten (en journalisten uit minderheidsgroepen) de stem van vrouwen en minderheden (Sui et al., 2018). Vrouwelijke journalisten quoten deze groepen meer dan mannen (Freedman & Fico, 2005; Zeldes & Fico, 2005).

Onderzoeksvraag 2: Hoe verschilt de berichtgeving over vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst tussen vrouwelijke en andere auteurs (mannen, onbekende gender, groepen auteurs, etc.)?

Methode

Een inhoudsanalyse werd uitgevoerd op krantenartikelen over politici uit de Nederlandse Tweede Kamer. De artikelen waren herkomstig uit vier Nederlandse kranten, waarvan twee populaire kranten (*De Telegraaf* en *Algemeen Dagblad*) en twee kwaliteitskranten (*NRC Handelsblad* en *de Volkskrant*).

Tijdspanne

De artikelen die zijn geanalyseerd werden gepubliceerd in de periode van 17 september 2020 tot 17 september 2021. Dit zijn de zes maanden voor en de zes maanden na de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 op 17 maart 2021. Dit tijdsbestek is gekozen zodat een groot genoeg 'sample' kon worden verzameld en om de kans op vertekening van de resultaten door de (media) campagnes tijdens verkiezingstijd te reduceren. Mediaberichtgeving over

specifieke politici buiten verkiezingstijd is echter beperkt, maar geeft de ‘typische’ denkbeelden rondom vrouwelijke politici (uit minderheidsgroepen) wel beter weer (Galy-Badenas & Gray, 2020).

Steekproefselectie

Politici: Middels de definitieve kandidatenlijsten van de Tweede Kamerverkiezingen 2021 werd via online openbaar beschikbare bronnen (bijvoorbeeld: media-interviews) uitgezocht wat het geslacht en de herkomst zijn van de eerste twintig kandidaten op de lijst van elke partij. Op basis hiervan werden politici verdeeld in de groepen: vrouw Buiten-Europese herkomst; vrouw Nederlandse (of Europese) herkomst; man Buiten-Europese herkomst; man Nederlandse (of Europese) herkomst, aan de hand van de definities van het CBS voor deze termen (zie voetnoot 1). Door een tekort aan vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst bij partijen aan de rechterkant van het politieke spectrum, zijn alleen partijen in het centrum en aan de linkerkant van het politieke landschap met minimaal één verworven zetel na de Tweede Kamerverkiezing van 2021 meegenomen in het onderzoek.² Dit versterkt de interne validiteit van de vergelijkingen tussen politici die worden gemaakt. De partijen die meegenomen werden zijn: D66; Partij van de Arbeid; SP; GroenLinks; DENK; de Partij voor de Dieren; Volt; en BIJ1.

Om de intersectionele effecten van herkomst en geslacht op berichtgeving zo veel mogelijk te isoleren, zijn de kandidaten gekoppeld aan vergelijkbare kandidaten (leeftijd, positie op de lijst, politieke ideologie) (Ward, 2016b). Van de 25 vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst zijn er veertien gekoppeld aan een of meerdere vergelijkbare politici met een andere herkomst en/of geslacht.³ Zie appendix 1 voor een overzicht van de geselecteerde kandidaten en verantwoording.

Artikelen: De kranten *De Telegraaf*, het *Algemeen Dagblad*, de *Volkskrant* en het *NRC Handelsblad* (en hun websites) zijn geselecteerd, omdat dit de vier grootste kranten zijn van Nederland. Vervolgens zijn middels een gestratificeerde steekproef krantenartikelen opgezocht in *NexisUni* voor elk van de geselecteerde politici. Het selectie criterium om in de steekproef opgenomen te worden is dat de naam van de politicus ten minste twee keer in het artikel genoemd wordt.

Uit deze steekproef werden de dubbele en ongeschikte artikelen (bijvoorbeeld: opiniestukken geschreven door de geselecteerde politici zelf; boekrecensies; terugkijkartikelen) eruit gefilterd. Wanneer er meer dan

dertig artikelen beschikbaar waren voor een kandidaat, dan werden deze systematisch gereduceerd tot ongeveer dertig artikelen door een gestratificeerde steekproef te nemen om zo vertekening en overrepresentatie van hen in de resultaten te voorkomen (Riffe et al., 2014). De artikelen werden op datumvolgorde geordend en via een consistent ritme vervolgens geselecteerd of uitgesloten (bijv. ieder vijfde artikel werd geselecteerd).

Wanneer de naam van een andere politicus dan de geselecteerde politicus ook minimaal twee keer voorkwam in het artikel, is dit artikel nog een keer gecodeerd. Ditmaal voor de 'extra' benoemde politicus. De uiteindelijke steekproef bestond uit $N = 495$ artikelen, waarvan $N = 240$ uit kwaliteitskranten en $N = 253$ uit populaire kranten.

Omdat de kern van onze vergelijking zich richt op Buiten-Europese vrouwen ($N = 171$) ten opzichte van Nederlandse vrouwen ($N = 156$) of mannelijke politici ($N = 168$) werden er relatief minder mannen opgenomen in de steekproef. Tabel 1 toont de verdeling per type politicus. De gecodeerde aantallen zijn nog ruim voldoende om de geplande statistische vergelijkingen tussen groepen politici op een betrouwbare manier te maken.

Tabel 1. Aantallen artikelen per categorie politicus

Categorie politicus	<i>N</i>
Buiten-Europese vrouw	171 (34,5%)
Nederlandse vrouw	156 (31,5%)
Buiten-Europese man	79 (16%)
Nederlandse man	89 (18%)
Totaal	495 (100%)

Meting: variabelen en betrouwbaarheid

Codeboek: De artikelen zijn geanalyseerd aan de hand van een codeboek met vragen over de toon en kwaliteit van artikelen met betrekking tot politici. Op basis van deze data kan de berichtgeving over vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst en andere groepen politici (de onafhankelijke variabelen) worden vergeleken. Zie tabel 2 voor een overzicht van de variabelen, hoe deze werden gemeten en de intercodeursbetrouwbaarheid. Het hele codeboek is online beschikbaar.⁴

Eerst werd algemene en feitelijke informatie over het artikel gecodeerd, zoals de krant; datum van publicatie; het geslacht van de journalist; en welke politicus werd besproken. Het geslacht van de journalist is vastgesteld door te zoeken op het internet. Daarna werd gecodeerd of de betreffende politicus direct wordt gequoteerd (H_2), meestal betrof dit een quote tussen aanhalingstekens (Tolley, 2015a; Van der Pas & Aaldering, 2020). Ook werd de toon jegens de politicus (H_1) gemeten middels een driepuntsschaal (negatief; neutraal/gebalanceerd; positief) (Ward, 2016b, 2017) om zo het sentiment waarmee een politicus wordt beschreven te onderzoeken. Door positieve en negatieve elementen te tellen werd de uiteindelijke toon bepaald; middels deze kwantificering is gepoogd deze meting zo objectief en replicerbaar mogelijk te maken.

Vervolgens zijn aspecten met betrekking tot de exacte verslaggeving gecodeerd. Er werd gecodeerd of het artikel randzaken benoemd die gerelateerd zijn aan de politicus, zoals privésituatie; hobby's; en het uiterlijk (H_4). Deze drie losse variabelen zijn samengevoegd; als één aanwezig was werd dit als 1 gecodeerd. Het benadrukken van de identiteit is onderzocht door respectievelijk het expliciet benoemen van het geslacht (H_{3a}) en het benoemen van de herkomst (H_{3b}) van een politicus te coderen (Ward, 2017).

Tabel 2. Variabelen, meting en intercodeursbetrouwbaarheid

Variabele	Meting	Krippendorff's α
Toon	Toon artikel jegens politicus	0.66
Direct gequoteerd	Direct citeren	0.96
Nadruk identiteit	Nadruk geslacht	0.85
	Nadruk herkomst	0.89
Randzaken	Privésituatie	1.00
	Uiterlijk	0.66
	Hobby's	0.78

Intercodeursbetrouwbaarheid: De betrouwbaarheid van de variabelen is voor het coderen getest met behulp van een tweede codeur. Deze codeur was een Nederlandse man met mastergraad. Via willekeurige selectie is 10% van het 'sample' geselecteerd ($N = 48$), waarbinnen de vier groepen politici gelijk gerepresenteerd waren. De intercodeursbetrouwbaarheid werd getest middels Krippendorff's α : Een α van boven de .60 wordt beschouwd als 'acceptabel', .80 of hoger wordt beoordeeld als 'goed'. Na de bevestiging dat de codeboekvariabelen betrouwbaar waren werd de volledige codering uitgevoerd door de eerste auteur van dit manuscript (Nederlandse vrouw met bi-culturele achtergrond die masteropleiding volgde).

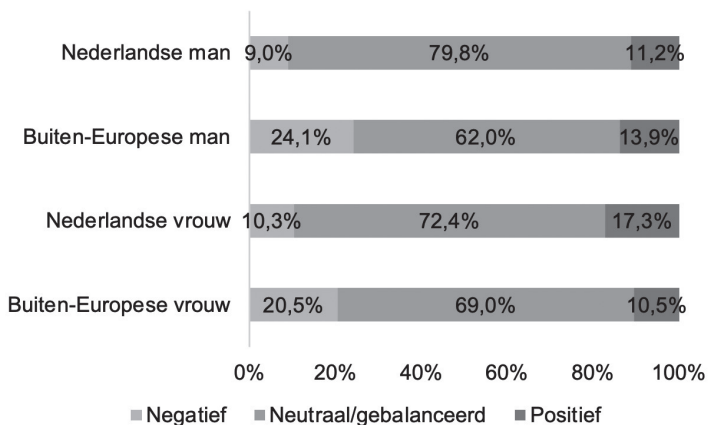
Analyses

Om de relatie tussen de identiteit van een politicus en de dichotome afhankelijke variabelen te onderzoeken zijn binaire logistische regressies uitgevoerd. Dit is toegepast voor de afhankelijke variabelen 'direct citeren', 'nadruk geslacht' en 'nadruk herkomst', en 'benoemen van randzaken'. De ordinale toon-variabele is onderzocht via een ordinale logistische regressie-analyse. Analyses controleerden altijd voor de lengte van het artikel, het type krant, en het geslacht van de auteur. Om de verschillen in berichtgeving over vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst specifiek te onderzoeken, zijn dezelfde soorten analyses uitgevoerd, maar dan alleen met hun artikelen als 'unit-of-analysis'.

Resultaten

Toon

De ordinale logistische regressie toonde dat de kans dat een artikel positiever is over de politicus 1,9 keer groter was voor Nederlandse vrouwen (OR = 1.92, $p = .008$) in vergelijking met Buiten-Europese vrouwen. Daarentegen bestaan er geen verschillen tussen Buiten-Europese vrouwen en Buiten-Europese mannen ($p = .749$) of Nederlandse mannen ($p = .067$). Omdat er geen verschil bestaat tussen Buiten-Europese vrouwen en mannelijke politici, ondersteunt de data H_1 niet.

Figuur 1. Percentages toon artikelen per type politicus

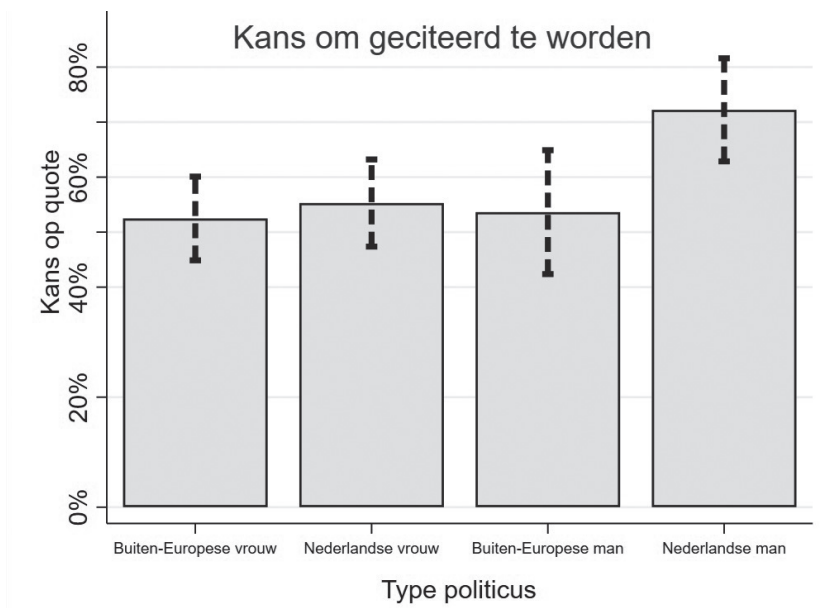
Ook is de kans dat een artikel positiever is 2,1 keer groter voor *Nederlandse vrouwen* in vergelijking met Buiten-Europese mannen (OR = 0.47, $p = .016$). Echter, er bestaat geen verschil tussen beide geslachten Nederlandse politici

($p = .648$). Nederlandse vrouwelijke politici worden over het algemeen dus positiever benaderd in artikelen dan Buiten-Europese politici, onafhankelijk van hun geslacht. Figuur 1 bevestigt de resultaten van de ordinale regressie en toont duidelijk aan dat Buiten-Europese politici (zowel vrouwelijke als mannelijke) in het algemeen relatief meer kans hebben op negatieve berichtgeving over hen dan Nederlandse politici.

Direct citeren

De kans dat een Nederlandse mannelijke politicus direct wordt gequote is 2,4 keer groter dan dat een Buiten-Europese vrouwelijke politicus wordt gequote (OR = 2,36, $p = .003$). Er bestaat geen verschil in hoeveelheid quotes tussen Buiten-Europese vrouwen en Nederlandse vrouwen ($p = .617$) en Buiten-Europese mannen ($p = .869$). Onze bevindingen komen dus slechts deels overeen met H_2 ; alleen het verschil met Nederlandse mannen.

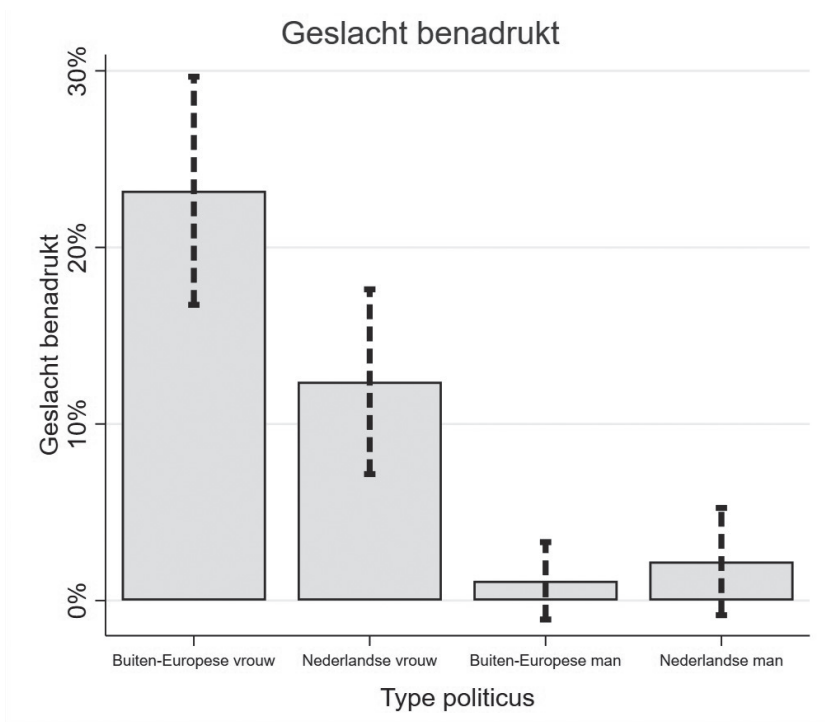
Een verdere exploratieve analyse van de data toont dat Europese mannen de grootste kans hebben om gequote te worden vergeleken met alle andere groepen politici, zie figuur 2. Zo is de kans op een quote 2,1 keer (1/.48) groter voor hen vergeleken met Nederlandse vrouwen (OR = 0.48, $p = .010$) en 2,3 keer (1/.45) groter vergeleken met Buiten-Europese mannen (OR = 0.45, $p = .015$).⁵

Figuur 2. Percentage gequote per type politicus (met 95%-betrouwbaarheidsinterval als stippellijn)

Nadruk geslacht

Figuur 3 illustreert dat de kans dat het geslacht van een politicus wordt benadrukt groter is voor vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst in vergelijking met alle andere groepen politici. Zo is deze kans 2,1 keer groter ten opzichte van Nederlandse vrouwen (OR = .47, $p = .013$). Vergeleken met de mannelijke politici gebeurt het nog veel vaker: 13,3 keer groter vergeleken met Nederlandse mannen (OR = .08, $p < .001$) en zelfs 27 keer groter vergeleken met Buiten-Europese mannen (OR = .04, $p = .001$). H_{3a} kan dan ook worden bevestigd.

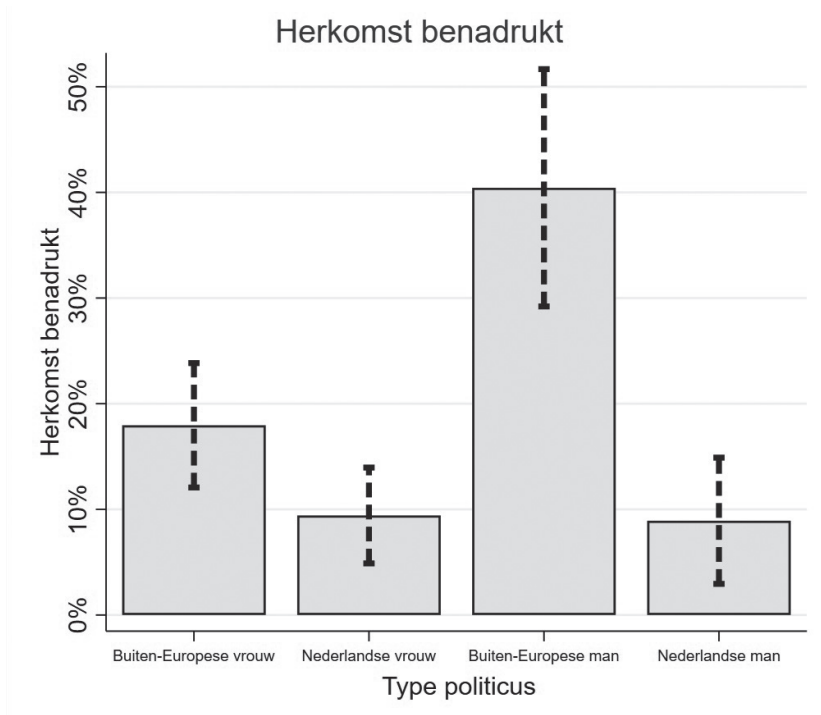

Figuur 3. Percentage geslacht benoemd per type politicus (met 95%-betrouwbaarheidsinterval als stippellijn)

Nadruk herkomst

De kans dat de herkomst van de politicus wordt benoemd is voor Buiten-Europese vrouwen 2,1 keer groter vergeleken met Nederlandse vrouwen (OR = .48, $p = .027$). Tussen Buiten-Europese vrouwen en Nederlandse mannen bestaat er een vergelijkbaar, maar slechts marginaal significant, verschil (OR = .45, $p = .059$): de kans dat de herkomst van Buiten-Europese vrouwen

wordt genoemd is vergeleken met hen 2,2 keer groter. De kans dat herkomst wordt benadrukt is echter 3,1 keer groter voor Buiten-Europese mannen (OR = 3.10, $p < .001$) dan voor Buiten-Europese vrouwen. Figuur 4 toont een overzicht van hoe vaak de herkomst is benoemd per groep. H_{3b} wordt niet door de data ondersteund. De kans dat de herkomst van Buiten-Europese mannen wordt genoemd is 6,5 keer groter vergeleken met Nederlandse vrouwen (OR = .15, $p < .001$) en 6,9 keer groter vergeleken met Nederlandse mannen (OR = .14, $p < .001$).

Figuur 4. Percentage herkomst benoemd per type politicus (met 95%-betrouwbaarheidsinterval als stippellijn)

Randzaken

Op basis van de samengestelde variabele die het benadrukken van randzaken (uiterlijk, privésituatie, en/of hobby's) meet, kan H_4 niet worden ondersteund. Er bestaan geen significante verschillen tussen het type politicus en of er een randzaak wordt benadrukt. De kans dat randzaken worden benoemd was het grootste voor de Buiten-Europese mannelijke politici (1,6 keer zo groot als voor Buiten-Europese vrouwelijke politici, $p = .055$). De Buiten-Europese vrouwen verschilden hierop niet van Nederlandse vrouwen en Nederlandse mannen.

Invloed van kranttype

Opmerkelijk is dat de verschillen tussen de manier waarop populaire en kwaliteitskranten vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst beschrijven erg klein zijn. Zowel voor de toon, de kans om gequoteerd te worden, als voor het benadrukken van geslacht en herkomst zijn er geen verschillen tussen beide type kranten.

Onze analyses vonden dat populaire kranten 2,2 keer vaker melding maakten van een randzaak rondom Buiten-Europese vrouwelijke politici dan de kwaliteitskranten, dit verschil was echter niet significant ($p = .059$). Dit verschil bestond niet voor Nederlandse vrouwelijke politici ($p = .146$) en ook niet voor mannelijke Nederlandse politici ($p = .242$), maar wél voor Buiten-Europese mannelijke politici waarvan ook veel vaker randzaken werden verslagen door de populaire kranten ($OR = 13.78, p = .002$). Populaire kranten schrijven dus vaker over randzaken dan kwaliteitskranten, maar ze doen dit alleen voor de mannelijke politici met een Buiten-Europese achtergrond.

Opvallend was ook dat de populaire kranten (*Algemeen Dagblad* en *De Telegraaf*) vaker quoteerden uit de mond van Buiten-Europese mannelijke politici dan de kwaliteitskranten ($OR = 3.54, p = .020$). Voor de Nederlandse mannen was dit verschil niet aanwezig ($p = .844$).

Invloed van het geslacht van de journalist

De invloed van het geslacht van de journalist op hoe de vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst beschreven worden is erg beperkt. Zowel de toon ($p = .104$), de kans om gequoteerd te worden ($p = .440$) als het benoemen van de herkomst ($p = .639$) worden hierdoor niet beïnvloed. Vrouwelijke journalisten zijn ook niet significant vaker geneigd om het geslacht van de Buiten-Europese vrouwen te benoemen dan hun mannelijke collega's op de redactie ($OR = 2.17, p = .069$).

Hoewel vrouwelijke journalisten niet vaker over randzaken omtrent Buiten-Europese vrouwelijke politici schrijven ($p = .133$), benoemen ze wel vaker randzaken over mannelijke politici met een Buiten-Europese achtergrond ($OR = 5.65, p = .020$) dan mannelijke journalisten. Hoe ze verslag deden over Nederlandse vrouwelijke politici ($OR = 2.70, p = .052$) was niet significant anders. De kans om Nederlandse vrouwelijke politici te citeren was niet significant groter voor vrouwelijk dan voor mannelijk journalisten ($OR = 2.35, p = .065$).

Conclusie

Onze resultaten tonen aan Nederlandse journalisten minder positief schreven over de Buiten-Europese vrouwelijke politici dan over Europese vrouwen. In lijn met bevindingen van Ward (2017) blijkt dat deze relatief negatieve toon van artikelen ten opzichte van Buiten-Europese vrouwelijke politici vooral het gevolg is van herkomst *an sich* in plaats van een intersectioneel effect, aangezien eenzelfde verschil gevonden werd bij de mannelijke politici. Een negatieve toon van artikelen in de media kan uiteindelijk een negatief effect hebben op de stemintentie van kiezers (Soroka et al., 2009) en is daarmee erg belangrijk binnen de politieke arena.

Verder blijkt dat het geslacht van vrouwelijke politici met een Buiten-Europese herkomst het meest wordt benadrukt. Ook Mügge en Schotel (2017) vonden dat het geslacht van vrouwelijke politici met Buiten-Europese herkomst vaker werd benadrukt vergeleken met Buiten-Europese mannen. De combinatie van deze ‘opvallende’ identiteiten, waarbij zowel het geslacht als de herkomst verschillen van de stereotiepe politicus, trekt mogelijk de aandacht van journalisten naar het geslacht van deze vrouwen. Hun herkomst wordt ook meer genoemd vergeleken met Nederlandse politici, maar minder dan de Buiten-Europese mannelijke politici. Identiteiten die afwijken van de politieke norm lijken dus, ondanks de toename van diversiteit in de Nederlandse politiek (De Hingh, 2021; Parlement.com, 2021), noemenswaardig beschouwd te worden en een graag gebruikte invalshoek te zijn voor journalisten.

Door een politicus te quoten, krijgt deze autoriteit: het signaleert respect voor zijn/haar ideeën en dat wat een politicus te zeggen heeft belangrijk is (O’Neill et al., 2016). Onze resultaten tonen dat rondom de Kamerverkiezingen van 2021 de Nederlandse mannelijke politici het vaakst gequoteerd werden vergeleken met alle andere categorieën politici en dus dat Nederlandse mannelijke politici nog steeds meer mogelijkheden hebben om via de media het electoraat direct toe te spreken.

Discussie

Dit onderzoek toont aan dat de journalistieke behandeling van vrouwelijke en mannelijke politici in de media niet gelijk is, hetzelfde geldt voor Nederlandse politici versus politici met een Buiten-Europese achtergrond, en daarmee toont dit onderzoek het belang van intersectionaliteit. Doordat

de herkomst van Buiten-Europese mannen het meest wordt benadrukt, rijst wel de vraag of het hebben van een ‘andere’ achtergrond een grotere handicap is voor mannen dan vrouwen. Een belangrijke kanttekening bij onze bevindingen is dat moet worden opgepast om te generaliseren naar alle Nederlandse politici of andere media, omdat alleen krantenartikelen en linkse partijen zijn onderzocht (vanwege het ontbreken van voldoende Buiten-Europese vrouwelijke kandidaten bij de rechtse partijen).

Daarnaast plaatsen onze bevindingen vraagtekens bij het idee dat de aanwezigheid van vrouwen op redacties de stem van vrouwen en minderheden versterkt (Sui et al., 2018). Vrouwelijke en andere auteurs verschillen niet in hun rapportage over Buiten-Europese vrouwelijke politici, behalve dat zij vaker hun geslacht benoemen. De literatuur suggereert inderdaad dat het voor individuele (vrouwelijke) journalisten lastig is om een bestaande cultuur binnen nieuwsredacties te doorbreken (Ryfe, 2009), hetgeen strookt met onze bevindingen. Het gebrek aan verschil tussen journalisten steunt de theorie dat verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke journalisten moeilijk verdwijnen, omdat vrouwen die werkzaam zijn op een masculiene redactie leren de ‘mannelijke’ routines en manieren over te nemen (Meeks, 2013).

Ondanks dat vrouwen met een Buiten-Europese herkomst in toenemende mate gerepresenteerd zijn in de Nederlandse politiek en op veel aspecten de berichtgeving over hen niet sterk verschilt van andere groepen politici, worden zij doordat telkens hun geslacht en herkomst benadrukt wordt nog niet gelijk behandeld in de media als zijnde een ‘reguliere’ politicus. Deze vrouwen hebben nog steeds te maken met obstakels, omdat zij afwijken van de politieke norm door de combinatie van hun identiteiten. Door Tolley (2015a) werd dit ook wel het ‘glas-in-loodplafond’ genoemd (in plaats van slechts een glazen plafond).

Vervolgonderzoek

Bouwend op onze bevindingen zou het waardevol zijn om vervolgonderzoek te doen naar hoe deze verschillen in mediaberichtgeving tot stand komen (Gershon, 2012). Interviews met journalisten, zoals in het onderzoek van Tolley (2015a), kunnen meer inzichten hierover bieden. In hoeverre het benoemen van het geslacht of de afkomst van een politicus een bewuste keuze is geweest om zo deze kenmerken expliciet te benadrukken, is in dit onderzoek bijvoorbeeld onduidelijk en zou met dergelijke interviews kunnen worden opgehelderd. Ook is de rol die de politici zelf spelen interessant: in hoeverre zetten zij zelf hun (intersectionele) identiteit in tijdens campagnes (Besco et al., 2016, Ward,

2017)? Onderzoek naar berichtgeving over andere groepen minderheden in de politiek, zoals LGBTQ+-politici of politici met een handicap, zou ook een waardevolle toevoeging aan de literatuur zijn, aangezien intersectionaliteit niet alleen herkomst en geslacht behelst (Ward, 2017).

Appendix 1: Kandidaten

Tabel 4. Koppels kandidaten

Buiten-Europese vrouw	Gekoppeld aan
Vera Bergkamp (D66, #3, Vrouw, Marokkaans-Nederlands, 1971)	Corinne Ellemeet (GroenLinks, #2, Vrouw, Nederlands, 1976) Laurens Dassen (Volt, #1, Man, Nederlands, 1985) Henk Nijboer (PvdA, #3, Man, Nederlands, 1983)
Senna Maatoug (GroenLinks, #5, Vrouw, Marokkaans-Nederlands, 1989)	Christine Teunissen (PvdD, #2, Vrouw, Nederlands, 1985) Mahir Alkaya (SP, #3, Man, Turks-Nederlands, 1988) Stephan van Baarle (DENK, #3, Man, Turks-Nederlands, 1991)
Salima Belhaj (D66, #6, Vrouw, Marokkaans-Nederlands, 1978)	Jan Paternotte (D66, #4, Man, Nederlands, 1984) Attje Kuiken (PvdA, #4, Vrouw, Nederlands, 1977) Joris Thijssen (PvdA, #6, Man, Nederlands, 1974) Barbara Kathmann (PvdA, #7, Vrouw, Nederlands, 1978)
Kauthar Bouchallikht (GroenLinks, #9, Vrouw, Marokkaans-Nederlands, 1994)	Habtam de Hoop (PvdA, #9, Man, Ethiopisch-Nederlands, 1998) Paul Smeulders (GroenLinks, #8, Man, Nederlands, 1987)
Sunita Biharie (SP, #11, Vrouw, Surinaams-Nederlands, 1980)	Peter Kwint (SP, #7, Man, Nederlands, 1984) Murat Memis (SP, #14, Man, Turks-Nederlands, 1988) Gijs van Dijk (PvdA, #8, Man, Nederlands, 1980) Lisa Westerveld (GroenLinks, #10, Vrouw, Nederlands, 1981) Andrew Harijgens (GroenLinks, #13, Man, Liberiaans-Nederlands, 1965) Mohamed Mohandis (PvdA, #11, Man, Marokkaans-Nederlands, 1985)

Buiten-Europese vrouw	Gekoppeld aan
Khadija Arib (PvdA, #2, Vrouw, Marokkaans-Nederlands, 1960)	Sigrid Kaag (D66, #1, Vrouw, Nederlands, 1961)
Sylvana Simons (BIJ1, #1, Vrouw, Surinaams-Nederlands, 1971)	Farid Azarkan (DENK, #1, Man, Marokkaans-Nederlands, 1971) Tunahan Kuzu (DENK, #2, Man, Turks-Nederlands, 1981) Esther Ouwehand (PvdD, #1, Vrouw, Nederlands, 1976)
Nilüfer Gündoğan (Volt, #2, Vrouw, Turks-Nederlands, 1977)	Renske Leijten (SP, #2, Vrouw, Nederlands, 1979) Laura Bromet (GroenLinks, #4, vrouw, Nederlands, 1970)
Hülya Kat (D66, #17, Vrouw, Turks Nederland, 1983)	Faissal Boulakjar (D66, #16, Man, Marokkaans-Nederlands, 1979) Hans Vijlbrief (D66, #12, Man, Nederlands, 1963)

Kandidaten los, en niet gekoppeld aan een andere kandidaat, meegenomen:

Sofyan Mbarki (PvdA, #16, Man, Marokkaans-Nederlands, 1984)
 Ahmet Erdogan (DENK, #7, Man, Turks-Nederlands, geboortejaar onbekend)
 Nur Icar (DENK, #8, man, Somalisch-Nederlands, geboortejaar onbekend)
 Doğukan Ergin (DENK, #12, Man, Turks-Nederlands, geboortejaar onbekend)
 Jorien Wuite (D66, #20, Vrouw, Sint-Maarten-Nederlands, 1957)
 Charifa Zemouri (DENK, #5, Vrouw, Marokkaans-Nederlands, geboortejaar onbekend)
 Rebekka Timmer (BIJ1, #3, Vrouw Indisch-Nederlands, 1999)
 Jeanette Chedda (BIJ1, #4, Vrouw, Surinaams-Nederlands, geboortejaar onbekend)

Noten

1. Waar eerder de termen ‘westerse migratieachtergrond’ en ‘niet-westerse migratieachtergrond’ gebruikelijk waren, is het Centraal Bureau voor de Statistiek (2022a, 2022b) overgegaan op andere termen die gekozen zijn na overleg met de wetenschap, maatschappij en samenleving. Bij het vaststellen van iemands herkomst is het land waar iemand zelf is geboren nu leidend, en in mindere mate het geboorteland van de ouders. Er wordt nu onderscheid gemaakt tussen ‘Nederland’, ‘Europa’ en ‘Buiten-Europa’. De landen Turkije, Marokko, Suriname, Indonesië en de Nederlandse Cariben vallen onder de categorie ‘Buiten-Europa’. Overige landen vallen onder de subcategorie ‘Overig Buiten-Europa’ (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2022b).
2. Voor plaatsing van de partijen op het politieke spectrum en het verdelen van partijen in links en rechts, is gebruikgemaakt van de ‘gangbare indeling’ van Parlement.com (z.d.).

3. Elf kandidaten werden dus niet meegenomen in het onderzoek (25-14=11). Voor acht vrouwen kwamen geen resultaten in *NexisUni* naar boven, terwijl drie vrouwen slechts lijstduwer waren zonder politieke ambities. Deze kandidaten werden om die redenen en om vertekening van de resultaten te voorkomen niet meegenomen.
4. Zie https://osf.io/8f5aw/?view_only=4ecffa2570af44adb20e67803ee7890a2.
5. De formule 1/odds ratio is toegepast om de kans op een quote voor de referentiegroep te berekenen.

Literatuur

- Besco, R., Gerrits, B., & Matthews, J. S. (2016). White millionaires and hockey skates: Racialized and gendered mediation in news coverage of a Canadian mayoral election. *International Journal of Communication*, 10, 20.
- Boukes, M., & Vliegthart, R. (2017). A general pattern in the construction of economic newsworthiness? *Journalism*, 21(2), 279-300.
- Caliendo, S. M., & McIlwain, C. D. (2006). Minority Candidates, Media Framing, and Racial Cues in the 2004 Election. *Harvard International Journal of Press/Politics*, 11(4), 45-69.
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2022a, 16 februari). *De nieuwe indeling naar geboren in Nederland en herkomstland*. CBS. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2022/nieuwe-indeling-bevolking-naar-herkomst/4-de-nieuwe-indeling-naar-geboren-in-nederland-en-herkomstland>
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2022b, 16 februari). *CBS introduceert nieuwe indeling bevolking naar herkomst*. CBS. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/07/cbs-introduceert-nieuwe-indeling-bevolking-naar-herkomst>
- De Hingh, V. (2021, 31 maart). *De Tweede Kamer wordt diverser en daar komt betere wetgeving van – mits alle politici hun werk kunnen doen*. De Correspondent. <https://decorrespondent.nl/12241/de-tweede-kamer-wordt-diverser-en-daar-komt-betere-wetgeving-van-mits-alle-politici-hun-werk-kunnen-doen/18779878785921-c9911ec3>
- Du Pré, R. (2022, 2 januari). *Van Gennip en Bruins Slot (CDA) brengen het aantal vrouwen in Rutte IV op tien – niet eerder was het zo gelijk verdeeld*. de Volkskrant. https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/van-gennip-en-bruins-slot-cda-brengen-het-aantal-vrouwen-in-rutte-iv-op-tien-niet-eerder-was-het-zo-gelijk-verdeeld~b7acc911/?utm_source=link&utm_medium=app&utm_campaign=shared%20content&utm_content=free
- Denis Wu, H., & Lee, T. T. (2005). The Submissive, the Calculated, and the American Dream: Coverage of Asian American Political Candidates in the 1990s. *Howard Journal of Communications*, 16(3), 225-241.

- Eagly, A. H. & Karau, S. J. (2002). Role congruity theory of prejudice toward female leaders. *Psychological Review*, 109(3), 573-598.
- Freedman, E., & Fico, F. (2005). Male and Female Sources in Newspaper Coverage of Male and Female Candidates in Open Races for Governor in 2002. *Mass Communication and Society*, 8(3), 257-272.
- Galy-Badenas, F., & Gray, F. E. (2020). Media Coverage of Rachida Dati and Najat Vallaud-Belkacem. *Women's Studies in Communication*, 43(2), 181-201.
- Galy-Badenas, F., Gray, F. E., & Cassidy, F. (2021). An intersectional approach to media coverage of politics in New Zealand. *Media International Australia*. <https://doi.org/10.1177/1329878x211007176>
- Geertsema-Sligh, M., Bachmann, I., & Moody-Ramirez, M. (2020). Educating Journalism Students on Gender and Inequality. *Journalism & Mass Communication Educator*, 75(1), 69-74.
- Gershon, S. (2012). When Race, Gender, and the Media Intersect: Campaign News Coverage of Minority Congresswomen. *Journal of Women, Politics & Policy*, 33(2), 105-125.
- Gershon, S. A. (2013). Media Coverage of Minority Congresswomen and Voter Evaluations. *Political Research Quarterly*, 66(3), 702-714.
- Johnson, S. K., Murphy, S. E., Zewdie, S., & Reichard, R. J. (2008). The strong, sensitive type: Effects of gender stereotypes and leadership prototypes on the evaluation of male and female leaders. *Organizational behavior and human decision processes*, 106(1), 39-60.
- Kahn, K. F. (1994). The Distorted Mirror: Press Coverage of Women Candidates for Statewide Office. *The Journal of Politics*, 56(1), 154-173.
- Kroon, A. C., Trilling, D., & Raats, T. (2020). Guilty by Association. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 98(2), 451-477.
- Major, L. H., & Coleman, R. (2008). The Intersection of Race and Gender in Election Coverage. *Howard Journal of Communications*, 19(4), 315-333.
- Meeks, L. (2013). He Wrote, She Wrote: Journalist Gender, Political Office, and Campaign News. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 90(1), 58-74.
- Mügge, L., & Schotel, A. L. (2017). Intersectionaliteit in de media: representatie van Nederlandse Kamerleden met een migratieachtergrond in dagbladen, 1986-2016. *Res Publica*, 59(4), 439-461.
- Niven, D. (2004). A Fair Test of Media Bias: Party, Race, and Gender in Coverage of the 1992 House Banking Scandal. *Polity*, 36(4), 637-649.
- NOS. (2021, 26 maart). *Nieuwe Tweede Kamer: een 22-jarige, (iets) meer vrouwen en een paar primeurs*. NOS. <https://nos.nl/collectie/13861/artikel/2374267-nieuwe-tweede-kamer-een-22-jarige-iets-meer-vrouwen-en-een-paar-primeurs>
- O'Neill, D., Savigny, H., & Cann, V. (2016). Women politicians in the UK press: not seen and not heard? *Feminist Media Studies*, 16(2), 293-307.

- Pantti, M. (2007). Portraying Politics: Gender, Politik und Medien. In C. Holtz-Bacha & N. König-Reiling (Red.), *Warum nicht gleich? Wie die Medien mit Frauen in der Politik umgehen* (pp. 17-51). VS Verlag für Sozialwissenschaften
- Parlement.com. (z.d.). *Links en rechts*. https://www.parlement.com/id/vh8l-nhrp8wsy/links_en_rechts
- Parlement.com. (2021, 26 november). *Achtergrond: Tweede Kamerleden met een niet-westerse migratieachtergrond*. https://www.parlement.com/id/vlo8mp2xmpxq/nieuws/achtergrond_tweede_kamerleden_met_een
- Rakow, L. F., & Kranich, K. (1991). Woman as sign in television news. *Journal of communication*, 41(1), 8-23.
- Riffe, D., Lacy, S., & Fico, F. (2014). *Analyzing media messages: Using quantitative content analysis in research*. Routledge.
- Rosette, A. S., Leonardelli, G. J., & Phillips, K. W. (2008). The White standard: Racial bias in leader categorization. *Journal of Applied Psychology*, 93(4), 758-777.
- Ryfe, D. M. (2009). Broader and deeper: A study of newsroom culture in a time of change. *Journalism*, 10(2), 197-216.
- Skovsgaard, M. (2014). A tabloid mind? Professional values and organizational pressures as explanations of tabloid journalism. *Media, Culture & Society*, 36(2), 200-218.
- Soroka, S., Bodet, M. A., Young, L., & Andrew, B. (2009). Campaign News and Vote Intentions. *Journal of Elections, Public Opinion and Parties*, 19(4), 359-376.
- Sui, M., Paul, N., Shah, P., Spurlock, B., Chastant, B., & Dunaway, J. (2018). The Role of Minority Journalists, Candidates, and Audiences in Shaping Race-Related Campaign News Coverage. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 95(4), 1079-1102.
- Ter Wal, J., D'Haenens, L., & Koeman, J. (2005). (Re)presentation of ethnicity in EU and Dutch domestic news. *Media, Culture & Society*, 27(6), 937-950.
- Terkildsen, N., & Damore, D. F. (1999). The Dynamics of Racialized Media Coverage in Congressional Elections. *The Journal of Politics*, 61(3), 680-699.
- Tolley, E. (2015a). *Framed: Media and the Coverage of Race in Canadian Politics (Communication, Strategy, and Politics)*. UBC Press.
- Tolley, E. (2015b). Racial Mediation in the Coverage of Candidates' Political Viability. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 41(6), 963-984.
- Turcotte, J., Furey, L., Garcia-Ortega, J. O., Hernandez, N., Siccion, C., & Stephenson, E. (2021). The novelty news frame: How social identity influences policy attention of minority presidential candidates. *Newspaper Research Journal*, 42(1), 95-110.
- Van der Pas, D. J., & Aaldering, L. (2020). Gender Differences in Political Media Coverage: A Meta-Analysis. *Journal of Communication*, 70(1), 114-143.
- Vos, D. (2013). The vertical glass ceiling: Explaining female politicians' underrepresentation in television news. *Communications*, 38(4), 389-410.

- Vos, D., & Van Aelst, P. (2018). Does the Political System Determine Media Visibility of Politicians? *Political Communication*, 35(3), 371-392.
- Ward, O. (2016a). Media Framing of Black Women's Campaigns for the U.S. House of Representatives. In N. E. Brown & S. A. Gershon (Red.), *Distinct Identities* (pp. 169-186). Taylor & Francis.
- Ward, O. (2016b). Seeing Double: Race, Gender, and Coverage of Minority Women's Campaigns for the U.S. House of Representatives. *Politics & Gender*, 12(02), 317-343.
- Ward, O. (2017). Intersectionality and Press Coverage of Political Campaigns. *The International Journal of Press/Politics*, 22(1), 43-66.
- Wilson, J. P., Remedios, J. D., & Rule, N. O. (2017). Interactive Effects of Obvious and Ambiguous Social Categories on Perceptions of Leadership. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 43(6), 888-900.
- Zeldes, G. A., & Fico, F. (2005). Race and Gender: An Analysis of Sources and Reporters in the Networks' Coverage of the 2000 Presidential Campaign. *Mass Communication and Society*, 8(4), 373-385.